

Aan : **Gemeenteraad**

Datum : **22 april 2023**

Afzender : **College van burgemeester en wethouders**

Onderwerp : **Toelichting aanvullende vragen van 21 april 2023**

Bijlage(n) : **Memo 1 schuldpositie 24 april 2023**
Memo 2 omslagrente 24 april 2023

Op 21 april 2023 zijn via de griffie nog een aantal aanvullende vragen ontvangen met betrekking tot het onderwerp "Investeringskrediet Havenfront Terschelling". Tijdens een infoavond voor gemeenteraadsleden zijn er eveneens verdiepende vragen gesteld. Voor de duidelijkheid geven wij graag nog de navolgende informatie:

Vraag:

Naar voren kwam dat de eerder geschetste leencapaciteit voor de gemeente niet € 22 mln maar € 28 mln bedraagt.

Antwoord:

Om de vraag zo duidelijk mogelijk te beantwoorden, is de memo financiële schuldpositie geupdate. In het memo blijft hierbij de uitleg van de kengetallen staan. (opgenomen als bijlage Memo 1 schuldpositie)

Vraag:

Er is behoefte aan een vergelijking van de kosten van het uitvoeren van de walbeschoeiing aan de WB-kade, talud of damwand voor wat betreft de investerings- en de onderhoudslast. Gebaseerd op actuele kengetallen.

Antwoord:

Er lagen vanuit het Kaderplan 2021 drie opties voor de WB-kade voor:

- 1) *WB-kade optie 1; talud met langsparkeren eenzijdig;*
- 2) *WB-kade optie 2; talud met insteek-parkeren;*
- 3) *WB-kade optie 3; damwand met langsparkeren.*

Na veel intern overleg is er door het projectteam voorgesteld om optie 1 financieel nader uit te werken. Met het voorgestelde krediet is dus gerekend op uitwerking van optie 1.

De argumenten hiervoor zijn:

- 1) *Talud oplossing is de goedkoopste oplossing, ongeveer een factor 3 goedkoper ten opzichte van een damwandoplossing (prijspeil januari 2023);*

- 2) *Deze oplossing haalt spanning uit de bodem van de WB-kade doordat er geen ankers en geen betonwand/ankerschot hoeft te worden geplaatst om de ankers te borgen;*
- 3) *Duurzaamheid; staal versus steen;*
- 4) *Oude infra onder de grond hoeft niet worden opgeruimd, dit moet wel bij plaatsing van een nieuwe betonwand/ankerschot voor verankering van de stalen damwand; daarmee is deze variant ook goedkoper en zijn de werkzaamheden minder ingrijpend en kunnen sneller worden uitgevoerd;*
- 5) *De waterdruk vanaf het duin is een grote factor van betekenis, een talud is hiervoor een betere oplossing dan een damwand omdat het water eenvoudiger zijn weg naar zee vindt;*
- 6) *Onderhoudskosten liggen lager en de levensduur is langer; daarmee is het ook op termijn goedkoper;*
- 7) *We hebben de optie voor langsparkeren meegenomen in de berekening, om van de WB kade geen parkeerplaats te maken, maar parkeren alleen mogelijk te maken voor bewoners;*
- 8) *Door het talud wordt het historisch aanzicht van de haven van West-Terschelling hersteld, maar uiteraard is dit een subjectief element.*

Zoals bij alle weg- en waterbouwwerken zitten er risico's aan de diverse opties. Door het projectteam is ingeschat dat het risico bij een talud is dat er toch een belemmering ontstaat voor wat betreft het "afbranden" van de oude damwand. Hier tegenover staat dat ook bij het plaatsen van een nieuwe damwand risico's bestaan. Dit heeft alles te maken met de getijdenstromen. Door de deskundigen is ingeschat dat het risico bij het talud nagenoeg nihil is. Mochten er zich wel problemen voordoen en mocht dat tot extra kosten leiden dan komen we daarmee te zijner tijd terug bij de gemeenteraad. Het risico is dermate beperkt dat het nu niet als extra kosten wordt voorgelegd. Pas bij de uitvoering zal een en ander blijken.

Vraag:

Even los van dat een informatieavond nooit in de plaats van een besluit of memo mag komen van mij de vraag hoe dit precies is gegaan en hoe raadsleden die niet aanwezig waren bij de informatieavond deze kennis hadden moeten vergaren. Hadden we het überhaupt wel kunnen weten als we de infoavond van gisteren niet aangevraagd hadden?

Antwoord:

Het projectteam is met het door de raad vastgestelde Kaderplan 2021 aan de uitvoering van het project begonnen en heeft op basis van argumenten (zie hierboven) bepaalde opties uitgewerkt. De uitwerking van alle opties zou teveel tijd vergen. De uitgewerkte opties zijn op basis van adviezen van deskundigen uitgewerkt en berekend. En op basis van deze keuzes zijn de benodigde middelen, ic is het benodigde investeringskrediet bepaald. Alle andere keuzes en varianten zijn hierdoor niet verder uitgewerkt omdat deze per definitie als duurder of minder geschikt worden aangemerkt door de deskundige adviseurs en het heel veel tijd vergt om op alle opties een verdiepingsslag te maken voor de berekeningen. Een dergelijke uitwerking en eventuele

tussentijdse besluitvorming door de raad had geleid tot behoorlijk wat extra kosten maar ook tot tijdsverlies. Er is getracht de gemeenteraad middels de geheime stukken zo goed mogelijk te informeren over de financiële uitwerking en de gemeenteraad wordt te allen tijde in de gelegenheid gesteld aanvullende vragen te stellen en aanvullende informatie te ontvangen.

Vraag:

Had het voorgaande onder 1 niet via een raadsbesluit geregeld moeten worden?

Antwoord:

We hebben ons voortdurend afgevraagd waar de gemeenteraad wel of niet besluiten over moet nemen. Het kaderplan is vastgesteld door de gemeenteraad, is richtinggevend en daarmee heeft de gemeenteraad goede richting gegeven voor verdere technische en financiële uitwerking. De gemeenteraad heeft zich daarmee over een aantal opties uitgesproken en deze opties zijn via omgevingsmanagement, informatieavonden en spreekuren uitvoerig met omwonenden, gemeenteraadsleden en andere stakeholders besproken en uitgelegd.

Het college en het projectteam zijn nu op een punt dat er een krediet beschikbaar moet worden gesteld om verder te kunnen. Dat is een bevoegdheid van de gemeenteraad. De richtingen die in het kaderplan zijn gegeven zijn leidend geweest voor de deskundigen in de technische en financiële uitwerking.

Met het raadsbesluit over het voorgestelde krediet volgt de gemeenteraad indirect ook de voorgestelde financiële en technische uitwerking. We realiseren ons dat niet zo letterlijk in het voorgestelde besluit staat om welke varianten dat gaat. Het is lastig om te bepalen in hoeverre over de uitwerking er nog besluitvorming wordt verwacht door de gemeenteraad, daar bij andere weg- en waterbouwwerken dat evenmin gebeurt. We hebben getracht de gemeenteraadsleden zo goed als mogelijk mee te nemen in de uitwerking van het kaderplan middels informatiebijeenkomsten.

Vraag:

Als we nu akkoord gaan met de financiering, gaan we dan ook akkoord met de door het haventeam gemaakte keuzes? En moeten we dan eventueel maar amenderen? Of komt hier een apart besluit voor?

Antwoord:

In het voorliggende voorstel is de uitgegaan van een bepaalde keuze ten aanzien van de uitvoering. En concreet betekent dit bijvoorbeeld voor de WB-kade een talud met langsparkeren. De argumenten zijn hiervoor opgesomd. Als er dus een andere keuze wordt gemaakt en het voorstel wordt daarmee geamendeerd, dan zal dit consequenties hebben voor het benodigde investeringskrediet en dat zal dan ook moeten worden aangepast. Dit betekent ook vertraging in de uitvoering omdat het college en projectteam dan voor de uitvoering onvoldoende budget beschikbaar hebben en er dan eerst een herzien investeringskrediet door de raad moet worden vastgesteld.

Vraag:

Aan het einde van de avond maakte de fractievoorzitter van PBT de opmerking dat het binnen andere gemeente geregeld is in een apart havenbedrijf of stichting, waar de gemeente dan borg voor staat. Als het bedrijf of stichting failliet gaat, gaat niet gelijk de gemeente zelf naar de knoppen. Zo houd je de continuïteit van bestuur op peil. Mijn vraag: Werkt het zo en kunnen wij dat ook? Zo ja, is dat dan ook een oplossing voor ons?

Antwoord:

Op dit moment ligt de juridische structuur niet voor ter besluitvorming. De vraag is derhalve nu niet relevant, maar omdat de vraag gesteld is toch het navolgende antwoord:

De meest gewenste juridische vorm is momenteel in onderzoek. Er zijn inderdaad gemeenten die het op bovengenoemde manier hebben geregeld, maar er zijn ook andere opties denkbaar en die worden op dit moment verder uitgewerkt. Dit in vervolg op de raadscommissie van 25 augustus 2021. De haven van Terschelling is onlosmakelijk verbonden met de bereikbaarheid van het eiland voor zowel personen als vracht. Welke juridische structuur hier ook voor wordt gekozen, de gemeente zal altijd eindverantwoordelijk blijven, ook financieel.

Vraag:

Welk bedrag komt er nu structureel de komende 30 jaar bij op de begroting? Dus inclusief alle rentepercentages etc.

Antwoord:

Deze vraag wordt beantwoord in bijgevoegde memo 2 omslagrente

Vraag:

Er werd, zo begreep ik, gezegd dat bv het IHP wel uitgevoerd zou kunnen worden, maar wellicht in meerdere fasen of op een latere termijn. Ik zou daar toch wat meer uitleg over willen. Als we pas over dertig jaar de mavo aan kunnen pakken zijn we mooi te laat.

Antwoord:

De berekening van het maximaal aantrekken van financiële middelen is afhankelijk van het moment dat deze wordt berekend. Alle financiële ontwikkelingen hebben hier een effect op die zowel negatief als positief kan uitwerken.

Uit deze berekeningen volgt dat op dit moment eind 2026 maximaal 26 miljoen kan worden aangetrokken. De gemeenteraad zal met beperkte middelen keuzes moeten maken: van belang is en blijft dat de gemeenteraad daarbij de wettelijk minimaal benodigde maatregelen in beeld heeft. Wettelijk taken zullen te allen tijde moeten worden doorgevoerd.

Vraag: Er lopen meerdere subsidie aanvragen. Wat is de prognose van het bedrag dat we binnen kunnen halen?

Antwoord:

Hierover is op dit moment nog geen duidelijkheid te geven. Wel is zeker dat het zoals het nu lijkt maximaal enkele tonnen zullen zijn. Deze zullen het benodigde investeringskrediet niet significant verlagen.

Vraag:

Een technisch plan moet door deskundigen zijn opgesteld in een vorm van een zeer gedetailleerd bestek.

Antwoord:

We zitten nog niet in de besteksfase. Naar verwachting is het voorlopig ontwerp (VO) eind juni 2023 gereed en het definitief ontwerp met bestek (DO) eind december 2023. Uiteraard wordt het bestek door deskundigen opgesteld.

Vraag:

Fouten of gaten in het bestek gaan tot slecht beheersbare extra kosten leiden, het zogenaamde meerwerk.

Antwoord:

Zoals reeds mondeling aangegeven maakt de projectorganisatie gebruik van een Tenderboard, een adviesorgaan ten aanzien van de technische uitvoering en de aanbesteding. Daarin zitten onder andere gerenommeerde deskundigen vanuit de provincie Friesland en het Havenbedrijf Rotterdam.

Vraag:

Een bestek is door ons niet gezien zonder dat kan ook geen goede kostenraming worden gemaakt.

Antwoord:

Zoals hiervoor gesteld zitten we nog niet in de besteksfase. Overigens worden bestekken zoals te doen gebruikelijk niet ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Vraag:

Er is niet bekend wie voor de technische uitwerking, het plan / een bestek verantwoordelijk is. Is daar voldoende deskundigheid en hoe is de relatie van de gemeente als opdrachtgever met de planvormers geregeld.

Antwoord:

Binnen het projectteam is het Technisch projectmanagement professioneel ingevuld. Daarnaast wordt gewerkt met een Tenderboard (zie hiervoor).

Vraag:

Wie is verantwoordelijk voor fouten of financiële problemen die voort kunnen vloeien uit gebrekkige planvorming. Is daar enigerlei vorm van contract of overeenkomst en hoe is daar e.e.a. juridisch afdoende in geregeld.

Antwoord:

Daar is nu geen eenduidig antwoord op te geven, dat hangt sterk af van de nog te kiezen contractvorm van aanbesteding. Hierover vindt nog een gedachtewisseling plaats met de leden van de Tenderboard hoe dat in onze situatie het beste kan worden aangepakt. Dit gaat allemaal volgens geldende wet- en regelgeving.